Ukuhlasela kwabelungu kwaZulu ngo 1879.

UKUQALA KOKUHLUPEKA.

Ite ifike inkosi yase ifikela pezu kwaleso'sivivili sokuzondana okunjalo pakati kwabantu bayo.

IV. Loku pela kwabe kute una uSir Garnet Wolesley ayitete inkosi essiyi'ya eKipi wamisa abanumzana esikundhleni seyo (1) Zibhebhu ka Mapita wakwa Mandhlakazi, no (2) Somkele kaMalanda wakwa Mzwanosi kwa Mpukanyoni; no (3) Sikwetshate kaMlandela wakwa Mretwa; no (4) Mgitshwa kaMvundhlana wakwa Biyela; no (5) F ku kaZiningo wakwa Ntombela; no (6) Swangusa kasilwane wakwa Mpungose; no (7) Mfanawendhlela kaTonga kaMasuni wakwa Zungu (kwabe ebutanda ngokuti oinpi ubukosi etho nangomlomo eti "Uto esalwamukwa silutanda." Manye umnumzana owabala ebunikwa ubukosi eMoyamuna kaNggenezele, owati "Bebubuknlu o ami ubukosi ebengi nabo kwaZulu, lobu obenu esiqinisiwa bona angibitandi." Kepa abanye kulawamkosi abekiweyo babe babi impela, bezama ukuqunqhela abantu bambo babapete kabi sebehlala nabo kubi ugu, ati angati oweke umuntu esa lapa esilungwini bamvukele, osiwunguza kaSilwane no Sikwetshate kaMlandela, beti nestanywa nguZulu ukuba azcela ukuba kubujewe inkosi babe sebepima ebukosini obumandi kangaki Kepa noma, babenjalo abaiye owab'emsonda kakulu yena uSokwetsh ta kaMlandela, wase wazabana nenkosana uBatonyile owelama uMbonywe noMkungo, owendselwa kuSokwetsh ta ngu Cetshwayo emveni kwokuzoduka kwenkos'enkulu y.kwNodwengu. Kwaza kwaba bohlungu kuMntwana wenkosi eswa umyenwase ebhala ngoMnewabo lugati wahotelwa ngabelungu engenacala ngaloko w.hlukana uBatonyile noSkwetshata, wagoduka waya kusibasekaya kubo kwZulu.

Emsikolabasayo yiloku, ukuba abakwenyana basonde bangamtandi nakaosane umlamu wabo, loku pelakutiwa "umamu kulali emnyango.' Ngitabo loku nje ngipete yena uSokwetshata umveni kaBatonyile, noMgojana kaSomapongo wakwa Ndwandwe owatata uMbizshbiz ow kuma yona inkosi endhlini kwabo, noMetshana ka Mandise wakwa Sitole, owatata uBekiwe owabe efungwa iyo inkosi. Umuntu ubona qede ati lapa ese indhlini eti "kanti ukutatana kwase ndhlinkulu loku kutanga akuleta isisi yini?" ngoba nabo abayeni laba babe ngam kosi ngokwabo besalwa ngamakosi nabo. Nayo inkosi yabe yeodisela od-dewabo kulaba banumzana abakulu nje ihlanganisa sona is hlobo uba bayitande kakulu sebehlezi nodadewabo. Kanti qal kwati ukusukwahanga is'sila esikulu loko esagoina ngok be bayisonde kunaro sonke izikulu sa'wa Zulu.

Bobutatu laba babes kele umtakati owahalala izwe labw Zulu uZibhebhu ka Mapita, bebulala abantu nabo njengaye.

USOMTSETWAYIBUYISELA INKOSI.

SEKUZA UKUHLUPEKA OKULANDELA OKUNGAPAMBILI.

V. Wayibuyisela-ke uSomtseu inkosi ngeswi lika Kwini. Wafika wabeka elokuti yonke impahla esayonakala ngokudhliwa ngabanumzana laba akade bepete seyabola siseko maingabiswa. Yiko loku okwatkutelisa uZulu, kwabonnula impala hakulume hagotula, lapo kokona nHemulana kaMbengezeli wakwa Sihiya, owasola wakombisa uSomtseu yonke imikuba emibi aba yensiwa kuko ngabanumzane abakade bepete, edhla yonke impahla yenkosi ekubantu. ukuba pel ingabnyi ngani impahla epingwe ngohlobo olunjana? Yona inkosi uyibnyise nje (uSomtseu) ukuba ifike idhleni loku seyapuoce konke okway na? Wapendula kubo oka Sonsico ngamaswi amahle okulisiga. Kodwa uZibhebhu yena, owabe etembeka kangaka enkosini kabanga esavela nokuvela, ngenegabano yake abe esenaye ngaku Ndubako noSitu. Yiko loko-ke okwavise uSotu lonke ukuba lutukutele lohlasele kuya. Nditeho ngaye yena leyo ke yaya Msebe, eyshloma ngokunyanya isifikile inkosi, kayaze yatchelwa, yafihlelwa yase yeswa inkosi isikade ihambile impi; yati noma seitama isigijimi sana sayifanyana pakati kwezwe lakwa Mandhlakazi asabe sisasisa lnto. Kanti uZibhebhu usanfike ayigotule yonke leyompi enkulu kangakaya. Inkosi yatukutela impala ngaleyondube, yatukutelela umfo wabo uNdabako kanye nezinduna esazipete impi yoSotu.

VI. Wahotanaka nZulu esobona inkosi yakubo ifikile ipuma kude kade itunjwe isizwe seziyibuyisile. Kwahotana yonke isikulu sesiwa lakwZulu nezipuma kude neswe. Kwasokufika amaNxusa amabi i esaknhika kuSobantu Elakanyeni ukuti inkosi isibuyisiwe. Wabonga naye uSobantu, wati, "Ngiyakufika ebasika ukusa kubona umntanami. Kodwa anohlola ngapela kahle nifane namadoda nikumbule ukuti laba ababeyibulela inkosi abaviknyeka ukulinga ukwenza loko abahluleke hekwenga. Anosibhekela nani, nikumbule ukuti nenyoni iyasakela isidhleka ayo.

(Isaqutshwa)

Somkele lerewadi ewela kuMr. Mesne ati enye uyitumele ku"Bantu Batho.

Ipepa l'Abantu-Batho noMr Saul Msane

(Ku Mhleli wa "Abantu-Batho.")

Mngane,—Uyabona mfo wa"Abantu Batho" uboti ujipate igama lami uhe uusimisele ukuti isiswadi sami engisiqondise kuwena uscsifaka sonke epepeni lako.

Nangapembiliwa suen is'dumo ngegama ami samaqa owaqodiqo nawe ukuti watshela lawo amanga. Ngite luma sengikumemela ebala (challenge) ngiti na pendulana ebala kuswe lawe lonke, uma sengiweneke onala lamanga owapembe ngami, kwase ku uye kuna uwena ohalekayo (Isuwelela isimcw di sami epepeni lako, uauti nowaho lamawadi sami asiswakati yimfu ngumfungu nje anisi kus faka epepeni lenu; nemnalaka nakwenza loko Pepa, ipepa ku elenu umuntu weyesa kwenza njani? Ngiti ke ungacanavi utuzuku be seloko usenga iqiyana. Eskiti iti, "Akuqili lsikota emhlane" mantu wetu.

Inowdi yako ka 24th April 1919 eti "Isenso sika Mr. Saul Msane" uyivala ngalamaswi "Nxa si hala lamaswi esiso wokuuma kuwena seng ti siliqondise likehla elingu Mr. Saul Msane." Ngiti ke mina, musa nokutinga ukukohlisa uti "kusoba sengati simsondile uMsane" Vele nje ebala uti umuntu esimsonda kabi lapa emhlabani likehla uMr. Saul Msane Insondo venu ya bhalaga yabasebala epepeni lenu like 4th July 1918. Nokuwela kwenu inhonipo kumuntu engangami nongumsali wenu kwaba sebala.

Ostshwayo! noma ngisekone emhlabeni kunaoba nihlangene nengwangengwaqa yoMnguni ong dhi nhlanzi.

Nasoke Ndhlu emnyama is te esine ntondo kuMsane. Sesiqalile ukuti fanusa amanga aso emhlelil!

Inhlangano le yamaZulu elapa eGoli ngililungu leyo ngempela angihlonisi ngaloko, ngiengaga impela ngaloko. Kodwa ke namabia angisi kungene ekuxoxeni ngenhlangano leyo. Ngiasukupuale nje inhloko semanga esikulu nywa yilabafo ba"kaBantu Batho."

Inhlangano le yaqanjwa ngamaqawe akiti, angifunike ukuba lawo maqawe adh iwe isiqu sawo sinikwe mina njengoba ensa njalo u"Bantu Batho" ati yaqanjwa yimina. Kwamenywa umhlangano wam Zulu onke nje, ngayanami ngoba ngi uZulu. Amanga ukuti ngecela ukuba bengikete ngile linxuse labo abaituma eMgungudhlovu, ngenaela ukuse ngiwutwe nethe linxuseiltunywa eNgilanda. Kwahamba iveti emhlangenweni wamaZulu, ivoti letumina ukuba ngise iswi lafo ekaya. Nganikwa uMr. Zulu ukuba sihambe neve.

Ake niyi'ukisise kahle hakiti lasondo nomona w lahabantu. Beti ngenaa ukuba ngitunywe ngiye emhlangenweni eNatal kona ngiya kuketwa ngibe linxuse lokuya Petsheya Isisi ndhlo sabo esonati sodwa.

Ake niponeke futi lati being ukusizanisa noDube beti ngiyisita sikaDube. Nishaye pansi ke namabanje, sitako ubuta pakati kwami noDube. Sebe qambe betshlo ningake niwamkele ushevu wato lo abati banidhlisa wona maZulu. Ushiyeni kubona besidhiele bona uto lwabo.

Nselisayo ngolondela inhlangano yaseJohannesburg abeti yangehlula Ngisakangwa umbuso wabo ngosheleni lo abangibuza wona. Utike angitini ngosheleni? Leyo kosheleni singayi swa ngawe.

Mina into engiyasiyo yimpi yami namanye amadoda esesinawo ePitoli ngo 9th July, 1918. Ngahlabana ngase ngaguqa ngedolo pambi kukaGeneral Botha ngelelo lenga ngibika ipango labantu elilungwa ulwaneno lemali abayikokelwayo. Nencane eyevala yaveswa yimpi yetu yalelo lange. Uba na ngoba ujwayele ukuti kubantu kuka na abenzela kona kungoko nolona osewake welwanse lwabonakala. Nap mbi kukamfi uMr. Moffat kwasina mina lo odukisa abantu ngaye uti abalwe novona muntu ubalwelayo.

Utini? uti ngitini ngamapesi? Konjasinina yini mhla sihlawa ngu Mr. I. B. Mthela oNolhala embulu weCongress enkulu (S. A N N C.) esihlaile eOfisini lake ukuba kulungiswe izindaba esivakusibeka pambi kukaGeneral Botha, esati uma siti akakulunywe ngam pesi wale wati uma kungakulunywa indaba yeStrike akuko luto oluso kulunyw ? Bengati kwase kwaba sebu suku sese sapuma kungenziwanga luto. nina bakwa Abantu Batho?

Pambi kuka General Botha ePitoli ngalwa indaba yampesi ngencwadi esayiluagisa siedwa noMr I Bud Mbelle kuloku kuiwa kwetu ePitoli ningeko nina nonke. Kwaqazuka nehleni wepesi lokuhamba wapeliswa. Kwaqazuka ipesi labafesi lapela. Uti ukuze ngibe ngiyayiiwa indaba yamapesi angitete ubudhiwa bako namngilingise wenel Cel ndoda quba nje nasyo leyo oyibonayo ukuti iyona ndhlela. Kodwa soyicela ivutiwe.

Zonke lesi ndaba zase Pitoli wazifhla kubantu suzange uzilobe ngoba ungatandi ukuba bakubone okuhle engihenzela kona. Ute utsta wauti usheleni wepesi nepesi labafesi liqedwe uwena. Ngahleka ngafa mhla ngifunda loko epepeni lako.

Yimina,
UMabonwa abaliswe Abantu Batho,
u SAUL MSANE.

Ingoz yamakaza

WONKE UMUNTU UDINGA UPEPA WOKWELAPA ISIFUBA, NOMPIMO NAMAPAPU.

Uma amakasa esibadama singana kekele, eyona ndhlela singasisa ngayo, yikupepela ngaku Pepa umuri osanda kwensiwa ngamaKomisi amaNgisi.

Okuyiyona ndaba eqondwe yilapo yikungena nya utinte uqobo lapo kubuhlungu kona, esifubeni noma emapashini.

UPepa yena uqonda kona le, lapo umpefumulo ukona du, lapo kungefi nvelele nemupi umuti ongemufuta no'nju. Uwena emapashini uPepa lona kona koti uma ikona indawana embana oshay'ubhoqe ukufa okuvela umpimbo kubaleka kuti vete uzoshwa uPepa, nezilonda leso usiqede sonke.

NgeloPepa osisa kangaka ningeqeda umpimbo, namakasa awuti ngel, nesilnda esituka siti gqi kuqoqoqo, nibuye nisivikele esifweni esitetelwa nayo, esigulini endhlini.

UPepa awunengosi uyingqwele emitini yonke eyelapa umpimbo, amapapu, isifuba nesihlitini Utengwa vibo bonke abatengisi ngedoshana like 1s 6d. noma elika 3s 9d. Umutanda ukuitinmela, qondesa kwa:—
The Pepa Co, 9 Long Street, Cape Town.

Izimvuselelo zeNondi Friday neEaster. Emngeni

(EKANDABEZIN LE.)

Kusuka kuApril 13 20. L po kwaqiwa ngeswi elati "Nxa ningapakenyile ngobadonsa bonke bese kimi" ngeSonto mvuselo yayipatwa nguMr. Mesi e yamnendi, Kwati ngoVusombaluko uWfundisi Ndutl wagala kancane ec elela ukuba ngeqaya kukula kwetshlupo seNkosi Futi akwaisipata yedwa wagaxa abesifazana ubujwayele isimvuselelo. Kwati nso lwesiNe wtungeleka umllio lapkwati kuse kwaseusiebe kuqwale indhlu, lapo umfundisi weshumayela ngoJudase ngokuti, "Leti iZulu ilpambi kwake wala ukungena kulo" wahaye wati "Zinjalo isimo sabantu esipka sm qinisq kaNkulunkulu anguJesu, kuye sengati ngaye engeatwanga lowo muntu. Yesukake lapingomane, Kwati umfundisi wabe fut emenywa eTafem si eSililiweni wase eshiya eDikonini uMr. N. Busani wayala ukuba kuse kusiiwe ngolobu Hlanu isidumba sise sahle emtini wesipambano nempela kwahanjelo. Lapo ke amandhla kaNkulunkulu abepesu kwabantu bonke kwase kwabangeSonto, lapo kwaba sengati hayi hlanya. Lapo beti ngahanye hasihlelukuba abasibo yini oJudase pakati kwabandhla ? Abambuisli yini ngokumbetela uJesu pakati kwesimpilo sabo ? Kwase kwati ngenelwsiTatu yapindela impi yomame (Isilio) lapo kwabamandi uswa abantu sebe tukululana setetikada ngiti ungukuti, nomunye lapo ati, qa anginjalo nginje mina ngawe. Kwanakuhle lapa abantu bevulelana izindhlisiyo kungeko eti, ngisokumangalela kanti upata kabi igama lami ? Base bepuma ngo 11 p m kungenwe ngo 5p m. behuyisana kwase kwati ngeSonto haya kotungela lowo milio egatyeni eMahasi nakonti qwamnandi wajabula kakulu umfundisi ocona ukutusiwa kwebandhla iske. Ngokunye naseTafamasi hayala aje abaheyile hati kwabe kufa abantu nakona emhlangenweni weSililo kwa nenduka abantu abangengapansi kuka 50 nomsebenzi wanomeka kakulu impela umsebenzi waomam Sililo.

Impi yabavusiweyo isijonge ukuzungeza amagatya nomfundisi wayo ngesimvuselelo.

OGUTAVO.

Into enye engasihlalisile kahle lapa eMgeni uMrs. A. M. Vilakazi uguia kakulu kepa njalo wayekuzona lezimvuselelo esimangalisayo waye engomunye wabashimayelikazi abahepatisinkonzo. Sengati iNkosi ingake isetyeleke yena.

IMALI YAMANXUSA.

Ngokunye siyanyakaza lapa ngemali yokuwela yamaNxusa etu ngitsho iNkosi yakiti iyikutslele leyo ndaba uChief Vika benomfundisi weziwe.

UHLIKIHLE.

Umuntu oshaya iGolf noshaya ibala ufanele ukwazi ukuti uChamberlain uyapilisa lapo ukutshawa kona. Lomuti uyinto nje yokuhlikihlwa uma nandhlalile. Zonke izibazi zelapaka njengonyazi, futi welapa utshetshe kunemiti yonke ngokanindwe katitu. Ungawutolyonke indawo.

Ingalo nesandhla esilime isyo.

UKWEPUKA KUVEZA INXEBA ELINKENKETAYO.

UZAM-BUK WELAPA DU.

Kudingeka ukuba umuntobe amanze ne anakekelwe impela njengokuxolelwa nguMr. Voster waseCorts Retreat, Matstiele, owake wakolwe yilo isiqanaca eglatata, eesesubala ebuhlungwini obukulu benxeba,

Uti ke lapa, "Iva elenghiaba esihlakweni somowe wami, elengiboagela isilonda esix xayo isiqanaga esintatu." Sonke lesesikati ngeputa emsepenini isandhla sengisilengise ngelengise

Amahola amabili njengumele ingalo yami yavuvukala kaaye nesandhla. Inxeba lagubheka lhyintolomba yomgodi, kwase kuswakala iminjantu, engenginikanga butongo. Yonke injtena ayeoselanga ndaga.

Ngabamatisatisa sengibona sengati impela umsimna omabi jona owenaje, kanti sengizautuka sengifunda ngoZam Buk.

Ngati ngeuka lapo nga sengitenga idosha likaZam-Buk, ngati ukawusat wangiqabulisa ubutongu, nami ngawuswa ukuti impela ukuti uyangiselenza. Ngati ngetuka uZem-Buk wawelapwase wakihlisa abova ubuhlungu bat totololo. Kwaya ngokunqipa njalo njalo uZam Buk wasclapa impela isilonda emnweni wami.

Lalelani kuMr. Voster, lo osehuyilapo kung yi lubuyayo, uigadebele ngoZam-Buk, Yekani ukucita imalnitenga imiti engenaluiso, uZam Buangahleli ungenaye Utengiswa yonke indawo ngedosha like 1s. 6d nomo elika 3s. 9d., ngabetengisi bonke.

Iminikelo eqondene nesikole sase Waterfall Farm Mission Industrial School. Salisbury, Rhodesia.

OHLANGA INSTITUTION, Phoenix.

Mr. C. L. Dube 2/6, Mr. N. Latala 2/6, Mr. M H Morgan 2/6,

AMANZIMTOTI INSTITUTION

The Revd. W. C. Atkins 10/-, the Revd. H. A. Stick 7/6, Mr. M. T Thompson £1 1, Misses A. E. Frost 7/- E N. Royston 10/- K Fowler 2/6 K. M. Le Roy 4/, A Wellwisher 2/ F M. Cele 5/, E. Dhladhla 2/ C ntenoe Kamalo 2/- Mr. and Mrs H. M. Sivetse £1, Mr. F. M Mzonel 10/-, Mr. F. H. Kumalo 3/6, Mr. A C le 2/6, Mr. L. Biliot 2/6, Mr. E Vilakazi 2/, Mr. J. Kumalo 2/.

ABAFANA BECOLLEGE.

Messrs C J. Mpuse 1/-, C. J. Mkize 1/, Dimon 1/-, Frank Lutsi 6d, Franklin Knawaye 6d, D ngZama 6d, Master Imisene Knawaye 1d; Mr. S. Cele 1/-, Master F. Mzeku 1d, Mr. E. Sinewe 6d, Master D. Mtimkulu 6d., Messrs. David Mbambo 6d, Alfred Makanya 3d J ei G.b 6d, Mahanda 1/, S Masbiolo 1/, Obed Zingi 1/, S. Mrambi 1/, Adams Makanya 3d, Philemon Corsters 1d, Titus Makaya 3d Sobralm Mng di 3d, Fred Dhlamini 1d, Amos Dhlamini 1/

ABASETANGER.

Mr. Edwin Sosibo 10/, Mr. H. L. C 5/, Mr. J. Mtetwa 5/, Nason G med 3d. F. Gumede 2/6, Simon Ndhlovu 1/, Joshua Gcobanhe 1/-. W. Mzimela 1/- J. B Gumede 1/, Eliphas Mhlongo 1/- Jeremiah Mkize 1/-, Tokozi Nsamana 6d, Mrs. Matthew Wangu 2/-, Leigh Mangele 1d, Malcom Mangele 1d., Sabius Mangele 1d. Kenneth Mangele 1d, Eleanor Mangele 1d, Michael Mangele 1d, Gordon Mangele 1d., Mrs Martha Mtetwa 1/ Nitta Bokosini 1/- Mrs Sarah 1/. Elizabeth Nzube 6d, R selina Ngema 6d., Mrs. Chortin Msimela 6d, Elliot Msebo 6d. Miss Margret Mtetwa 1/ Ethel Nyokana 6d., Nok dinvo Msamane 6d., Fangile Njapa 3d Vellem Nshlela 6d., Mbet Gumbi 6d, Roda Ndhlovu 3d., Mr Simamane 1/-, S. S. Ndhlovu 2/- Philemon Mtetwa 2d., Sipapo Mtetwa 3d, Simon Gumede 3d, Jim Ndhlelenhd., Fanise Ngema 2d., Zebulon Zibali 2d. Charlie Sabona 3d.; Mrs Philemon Msweli 6d. Mr. Philimon Msweli 6d., Mrs. Ndhlovu 6d., Mrs. Annie Ndhlovu 6d.

Fzase Fafa.

Besino Mr. Abraham Z. Twala ngeSonto, 27.4.19. Upate inkonzo esizwa uMr. Geo. Kumalo Usipakele okumandi kwakoMoya. Amaswi ake amandi ati -uSatane owavetiwa In rei si yokukanya ekuqaleni singasho ukuti umfana ngoba unamandhla amakulu angase ashumayele kushayane izintaba. Asiqapele ukuba sikolwa ngokutokozisa uTixo Yini ngoba noSatane uyakolwa. Ukukolwa kwake kukulu engingoba ukolwa aze aqqqazele Wati ke. Bhekani ingabe nawe muAfrica seukolwa njengoSatane seuqaqazela kanye naye nokuhlabela kwako konke nokutandesa osoku hangela uTixo umsindo Qapleni ke uSatane ukolwa aqaqazele" Emva kwenkonzo ke walanda indaba yake abamba ngayo; aike noko waoshaoosha.

Ifafa esiesokwakelwa indhlu eokuu yesikole. Umfundisi Abraham uso obhangene namadoda omusi ukukambisisa.

o o o

Ushanglie umfo kaDavid, uChief nomfo kaHlowabulele uMr. J. Cele ngesokuwela kwamaNxusa. Bagoqa kubiskaneka. Kubiskanwa yini bo!

o o o

Sengati uMr. E. Magadi, utiaha omkulu waseMhlangamkulu School, Ifafa M. S. sengati uyosemele le yaseMaingeni. UMr. P. Nhlapo ongutiaha omkulu welfafa School sengati kutendi kakuhle.

o o o

Sengati ustui kaMfushane (G. Gerard) uyamaka efafa. Bengazala ngoruti abelanga.

o o o

Bike sebona uMr. Josiah Cele nomakoti wake uMiss Tryphena Zama nga m holile. Nenca lotendo mfana ka Magutuma, Binosha.

Umuti wamandhla ongabilile.

Ukupeleiwa amandhla akuufo aeeito elaya somsimba kepa kuza kuwo wonke amsimba. Kayingasi ngoba kwehlisa amandhla omsimba ekuvika ukufa.

Inxa upeleiwa amandhla kulandelelelo esimamandhla umantu uyapas ukuziema, amandhla angebuyel nje ngoba kufanela. Ums umantu kade ogulawa yiGrip uyama ukupeleiwa amandhla, ekuhlala isleyanga esitile.

Wonke umuntu uyabona ukuti umuntu ukupeleiwa amandhla ngukwaka lgas ngoba lgasi lingaba kuwo wonke umsimba, inxa sekungeono lona kuwa kala kuwo wonke umsimba. Indhlela ekubasi kuyo wonke ogulayo atolgato elasonelisa lgasi.

AmaPink Pills kaDr. Williams afana e ahanta abanigi ngoba awanalato elubilile ai'aka ngaqobo lgasi aginisa miewa. AmaPink Pills kaDr. Williamsyaziza kubantwana abasekulaya n kwabadala besilisa nesifazane abamiwa yabo. Ikandhlelo. Adinga ukutengwa ngoba aanga wonke onamizwa matatatata ngaki ellala.

Umtengisi wakini uyatengisa ngam Pink Pills kaDr. Williams noma kona ngaqa kwaDr. Williams Medicine Co. Long Street, Cape Town, ngoba 3s ngaqaba noma ngaitapa ngo18s, ipost ungalikokeli.

Otukazela Bhola.

Ngiyatokoza kakule ukubona umhlalo webhola, ngubekela pambili. Ngike ngazaza nomnomeme apete ndaba lwemidhlalo yebhola uMr Evans odume ngokutiwa uMangqa Zako konke ukuqinisa kwake sokombisa imidhlalo kubonakalise ukuza yena ngoba waye ngumdhlali.

Into enkulu ukutelela ukuba kuhlalwe kahle ngendhlela kepele ukuhlala okulukani kwabawula nokuti ukuti abantu bapu'ahlezana. Usenga Referee ahatshe shapamelele ukubiwa, ahasi ngomdhlali. Loko kuyakele esipambili kubantu. Usenamuhlalo lapa ogwini ibaneke, ihlapipeke. Us qede nenkani yokupikisisa ngabama (Protesta.) Usifingo wakati semidhlalo ukuba kupele kuse kahle, ngaikati sebo honke abantu abakanyiswayo. Nosyaka nje kuuku sentungwana sengatiti ni'ontelisibhakabhaka seukumitshi kaKopele tshwi waseTekwini esodhlalelwa ima s (Intertown Cup.) (Ngiyamaba njaMangqa katshongo ukuba angibhe loku.) Kepa, siele isolisa kasidingi dlipone esindhlilishini fana libe mnyama lingagoi. Ungena ngamoyomehle emidhlalweni yokusiza abantu Ungemfuc ngeMigqibelo nangesi suku abanye abelungu b s.Park nasemjarweni yena emba ugqiki nangel ahlalingisiela abadhlali balapa eDurban. Pah singembange ngani? Qaneka mnumzane nsizwa, nangele ukuqanda noma sibaka yakuba ukhlan ube ayaibongo m siayana.

Setembe ukuba ngapa dhe kwaFootball abantu baseNatal baze bafunde neCricket. Sebe yat toba ngakwiTennis noma iTeku labaye lahlehla nje. Imidhlalo iyisikole esihle kakulu sokulunga, nobododa, nenhlonipo notusitiba.

Angikaboni iningi lalabo abanye oReferee abatsha kepa lentai wa eyama ukuza ng lapa kaOhlange Centre engiti uMr Ezra Mdhlalose, ingaR feree impel weginiso, futi nywasi amdhlalo ngokupelele, akanmhlengi Sengati bangaeda abanjengaye oR feree. Futi sengati zonke izindawo zingabikakokhle ngoReferee bso ajengalenteizwa.

Yimi owenu,
CHAS L. DUBE

INGOZI INGEHLAKALA.

Into engenakwenseka ukuvimbela inozi, kodwa kungenaka ukuhlala nyilangeja. Idesh na lik Chamberlain lisesse lase lisede imlyako. Una nangahlelika Chamberlain uyapile. Utengwa yonke indawo.

U Mr Saul Msane.

(Ku Mhleli we "Langa.")

Mhleli, — Kwi pepa laseJohannesburg "Abantu Batha" lase April 24th umqwi oMhleli (leading article) esiZulu ube nemaswi abahlungu, ngesenzo dukaKhile (Mr. Saul Msane) sokwa lukanela nZulu oseGoli neCongress yaseTransvaal (T. N. C.) Nzok hlu ni abantu baseNatal & Zululand kwaTransvaal Congress, kakulu ngoleni ukuti esisi kengaka fatiesa nahungi umuntu wonke omunyane.

Lemaswi atanyelwe naku Bantu Batho. [Mzz. Ed.]

Mhleli (Abantu Batho) ake ubheke kahle nokuba uMr. uSaul Msane uneciela ngempela yini? Noma ukoza vencoseela kakula ngapesu kuka Mr. Saul Msane.

Tina esiseNatal, sibona ukuba ukona oyena oneciela ngapesu kukaMr. Saul Msane, kapelanje uMr. Saul Msane, kangaba engase nsitu si lapa eGoli kangakoke yonke inoto lokwa peru kwaka. Konke okwadiwa ngenanye kwayisiwa kuMr. Saul Msane.

UPresident Meke tho utulepine. Njengoso ey President ye S. A. N. N. Congress futi eyiPresident ye T. N. C. yena usola bonin?

Niti iswe lovana uku a sonke isi.to (amacala nesinezio) sigwance kinor kawe "Bantu Batha"? Inwala ekuyini nje enidala lenimango nesi ukeno (Bantu Batha?)

Nitini ngokukotowa kuk Chief Stephen Mini no J T. Gumede? kanye noMesars R V. Selope Thema noLevi T. Mvabaza Bapi oThema, Mvabaza? kawela kanjani bona? Bapi oChief Mini noMr. Jamede? Bawe kanjani?

Fanini kakanda uMr Saul Msane ake nizengise loko ukuza ibani owenzelomhango nesenhlakano?

Selelu kwesukela kwiNhlangano ka 16th December 1918, Nshiwanyela le mbeu emloyo.

Yimi,
C. BAELEN DHLAMINI
Emu tungwini.

Obuzayo.

KOKUKISHWA KWAMAGRATI EZIKOLENI ZABANTU.

(NGU I. S. MABASO.)

Ngingaba nokujabula ume uMhleli nabafundi beLanga bangenaziza nokuneciela nendhlela yokukisha kwamaGrati ukuti kuti ta ta ngingaki nani imalikshwa nemfu do emvi kokuba am Returns eziwe ntunyelwa.

Ovangela nemfundo (Education Department) kule Kwa KaMaritzburg bashiwe lati am Returns okunsiwa singa 14 kuMarch 1919, ngoba iGovernment Financial year pela ngo March 31, 1919

Okwesibili ngingatende ukwazi ukuti uti uMalumeni ngokubesha ukwenza amaReturn ngaba engaqondile yini ngoba ot sha nesbesha batole amabonso no ?

Okwesitatu ngibhala nje Mhleli nabafundi beLanga otsha bese Grademville nase Justice ukubaba kepa sekupela inyanga AmaReturn ahmba siesikole.

Okwesine naiti kuneaba ukubi kona ukuba emdoda afane laiporse lo engakona.

Okokugcina ngitemba abanigi ayongiyumele ukuti konke abantu bhola ngemaKwati oma ngenya ya ntenga belinganisela isikati si aholi ngaso, kepa uma sekunje kuronza angatemaki kulabo abasisona nabo.

ISIZISO SAKOMKULU U KWABENIFAZANE.

UMSEBENZI WABENIFAZANE ARANGOVURE PRIPUNDE I ASENWABRIGHTON, ELOKISHENI YABANTU EPORT ELIZABETH.

Abafana ukuba basebenze oNurse nabalabele kulendawo engasnhi, ekiskwe uMnyango weziNdaba zabantu, imali baholelwe u£48 ngonyaka behuye hanikwe nesihle nje izingobo sonuNurse esi lizu u26 ngonyaka, pezu kwaloko bahuye hanikwa u£3 wonselele indhla yokulala nokudhla Abasebenzi badinga u utilangisela lahlale eNew Brighton Location Reserve basebenze sonke isikati, basisebenzela uHulumeni. Ukuketwa kuyapela ngokwazisa isikati senyanga nx somhlli. Akuko mali yePension nelapo esepumile nelungelo lokuti unesikundhla emasebenzini wakwaHulumeni.

Abayakabhaleli kulendawo mabaqepa ukusha u undala baba nesiteta sa ke awusetenza ngaso lomsebenzi kanye nezinewadi zesimo sonuntu, nokuti injani impilo yake, bengepuzi ukulobela. balobe lungakafiki usuku lukaJune ngombhla wamashumi amatatu (June 30th, 1919.)

Oyukwamkelwa kodingeka ukuba alunge apelele njengesikati syautshe nwa ngaso.

G. A. GODLEY,
Secretary for Native Affairs.
Native Affairs Department,
Union Buildings.
23rd April, 1919.